

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Státní úřad pro jadernou bezpečnost	
čas doručení	
19-06-2006	
počet listů 3	počet příloh 0
č.j. 43320	

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Karly Cháberové a soudkyň JUDr. Jany Neckářové a JUDr. Naděždy Treschlové v právní věci žalobce: **Občanská iniciativa pro ochranu životního prostředí**, se sídlem České Budějovice, B. Smetany 19, zastoupen Mgr. Františkem Korbelem, advokátem se sídlem Tábor, Pražská 223 proti žalovanému: **Státní úřad pro jadernou bezpečnost**, Praha 1, Senovážné náměstí 9, o žalobě proti rozhodnutí předsedkyně Státního úřadu pro jadernou bezpečnost ze dne 11.5.2004 č.j.: 10135/2.1/04,

t a k t o :

I. Žaloba proti rozhodnutí předsedkyně Státního úřadu pro jadernou bezpečnost ze dne 11.5.2004 č.j.: 10135/2.1/04 **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal přezkoumání rozhodnutí předsedkyně Státního úřadu pro jadernou bezpečnost (SÚJB) ze dne 11.5.2004 č.j.: 10135/2.1/04, kterým byl zamítnut jeho rozklad proti rozhodnutí SÚJB ze dne 10.8.2000 č.j.: 11544/3/2000 a kterým bylo toto rozhodnutí o neposkytnutí informace potvrzeno.

Žalobce namítl, že napadeným rozhodnutím bylo porušeno jeho právo na svobodný přístup k informacím. SÚJB poskytnutí informací požadovaných žádostí ze dne 12.7.2000 prakticky v celém rozsahu odepřel, když se dovolával mlčenlivosti o informacích, které získal při výkonu kontroly. Tento argument žalobce považuje za nesprávný, neboť povinnost mlčenlivosti není překážkou svobodného přístupu třetích osob k informacím . Žalobce v této otázce odkázal na ustanovení § 19 zákona č. 106/1999 Sb.. Dále namítl, že mlčenlivost jako

právní institut je vztažena k jednotlivým fyzickým osobám a nikoli k povinnému subjektu jako takovému. Uplatnění tvrzeného postupu by znamenalo, že právo na svobodný přístup k informacím by nemohlo být realizováno. Důvody pro odepření informace jsou stanoveny v § 7 a 9 až 11 zákona o informacích a pouze tato omezení lze považovat za nezbytná a ústavně konformní. K rozdílu mezi povinností mlčenlivosti jednotlivých zaměstnanců a poskytování informací povinnými subjekty žalobce poukázal na rozsudky Městského soudu v Praze sp. zn. 33 Ca 100-103/2001.

K otázce, zda požadované informace představují předmět obchodního tajemství či chráněného duševního vlastnictví, žalobce namítl, že napadené rozhodnutí toto konstatuje pouze jako důvod, proč zúčastněná osoba odmítla zprostit SÚJB mlčenlivosti, ale nijak neposuzuje skutečnou existenci obchodního tajemství či duševního vlastnictví ani jejich rozsah. Přinejmenším v seznamu nedodělků a problémů na jaderné elektrárně zjištěných orgánem veřejné moci v rámci jeho působnosti je pojmově vyloučena existence jak obchodního tajemství, tak i ochrany duševního vlastnictví. Totéž platí o informacích o zjištěných porušeních právních předpisů v souvislosti s výstavbou elektrárny.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že vyloučil poskytnutí informací podle § 11 odst. 2 písm. a) (informace obsahující obchodní tajemství) a podle § 11 odst. 3 (informace získané při konkrétní činnosti) zákona č. 106/1999 Sb., u kterých současně nezbavil ČEZ a.s. žalovaného povinnosti mlčenlivosti o skutečnostech, o kterých se dozvěděl při výkonu kontrolní činnosti podle zákona č. 552/1991 Sb.. Vždy se jednalo o informace označené ČEZ a.s. jako obchodní tajemství. Žalovaný má za to, že stále platí § 12 a § 13 zákona č. 522/1991 Sb. včetně postupu o uvolnění mlčenlivosti. Pokud by mělo platit tvrzení žalobce, měl zákonodárce příslušným způsobem upravit shora uvedená ustanovení.

Je zcela na osobě, které svědčí práva ochrany obchodního tajemství, aby ho tak označila. Společnost ČEZ a.s. tak učinila. Žalovaný k tomu zmocněn není a ani nemá takové poznatky. Musí vždy vycházet z údajů, které mu poskytne třetí strana. Žalobce požadoval předložení protokolů z inspekci, které jsou technickými dokumenty vycházejícími z informací získaných od kontrolovaných osob. Přehled a vyhodnocení požadovaných informací je výsledkem pravidelné a dlouhodobé kontrolní a posuzovací činnosti žalovaného a jsou dostupné na jeho webové stránce. Žalovaný byl vyzván k předložení informací, které zčásti nemá k dispozici a které byly poskytnuty osobou, která tuto povinnost nemá, a které získal v rámci kontrolní činnosti. Nositel této informace neposkytl souhlas s uvolněním informací s odvoláním na veškeré znaky pro obchodní tajemství. Žalovaný neměl pochybnosti o tvrzení ČEZ a.s., proto informace postupem podle zákona neposkytl.

Žalobce v replice k vyjádření žalovaného zdůraznil, že § 19 zákona o informacích dopadá na neuzavřený okruh zákonů ukládajících povinnost mlčenlivosti. Při odepření informací z důvodu ochrany obchodního tajemství je dle žalobce na povinném subjektu, aby skutečné naplnění pojmových znaků obchodního tajemství či duševního vlastnictví posoudil a případně na dotčeném subjektu požadoval, aby naplnění jednotlivých pojmových znaků doložil. Žalovaný měl posoudit existenci obchodního tajemství či duševního vlastnictví vzhledem ke všem požadovaným informacím. Pouze chráněné informace mohl žalovaný v souladu s § 12 zákona vyloučit a vydat o nich rozhodnutí o částečném odepření. Zbývající informace měl pak poskytnout.

Společnost ČEZ a.s. se k žalobě vyjádřila jako zúčastněná osoba. Uvedla, že žalovaný postupoval v souladu se zákonem, obchodní tajemství kontrolované osoby musí respektovat.

Ochrana obchodního tajemství vzniká naplněním pojmových znaků uvedených v § 17 obchodního zákoníku. Tato ochrana by neměla smysl, kdyby tyto údaje a skutečnosti unikaly prostřednictvím kontrolních správních orgánů v rámci jejich informační povinnosti, jestliže by je získaly od kontrolované osoby.

I na toto vyjádření zúčastněné osoby reagoval žalobce replikou, ve které uvedl, že není přípustné, aby podnikatel určitou informaci předal bez jakéhokoli omezení povinnému subjektu a teprve dodatečně v případě sporu o poskytnutí těchto informací třetím osobám dovozoval, že jde o obchodní tajemství. Pokud není informace od počátku podnikatelem chráněna alespoň vyjádřením, že jde o obchodní tajemství, je nutno vycházet z toho, že se o obchodní tajemství nejedná. Zúčastněná osoba v daném případě takto označila požadované informace až na výzvu žalovaného.

Při jednání zástupce žalobce zopakoval důvody uvedené v žalobě. Poukázal na to, že společnost ČEZ a.s. při předávání podkladů žalovanému neoznačila informace v nich obsažené jako obchodní tajemství. Požadované informace navíc nemají žádnou hodnotu. Seznam nedostatků a způsob jejich odstraňování nemůže ČEZ poškodit z hlediska obchodních zájmů. Žalobce má zájem o poskytnutí informací v oblasti jaderné bezpečnosti. Z uvedených důvodů navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Zmocněnkyně žalovaného odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí a na vyjádření k žalobě. Poukázala na to, že žalovaný existuje jako správní orgán až od roku 1993, předtím pravomoci na úseku jaderné bezpečnosti vykonávala Československá komise pro atomovou energii. Společnost ČEZ sice v předkládaných podkladech od počátku neoznačovala informace jako obchodní tajemství, to však vyplývá i z toho, že v této době nebyl předmět obchodního tajemství precizně definován. Úřad vykonával kontroly v průběhu výstavby jaderné elektrárny, o těchto kontrolách byly sepisovány protokoly. Vedle toho ČEZ předkládal seznamy vad a nedodělků, tento materiál byl vnitřním materiálem ČEZu, SÚJB z těchto seznamů vycházel při vydávání povolení na různé etapy výstavby. Pokud se jedná o zprávy a výsledky kontrol a o uložená opatření k odstranění nedostatků, tyto skutečnosti jsou zachyceny ve výročních zprávách, které jsou zveřejňovány. Zmocněnkyně žalovaného dále uvedla, že nelze přistoupit na stanovisko žalobce, že § 19 zákona č. 106/1999 Sb. znamená prolomení povinnosti mlčenlivosti stanovené v jiných zákonech. Je třeba vycházet z principu právní jistoty, kdy kontrolovaný subjekt je v rámci těchto zákonů chráněn a ujišťován o tom, že informace, které předá kontrolním pracovníkům, nebudou dále rozšiřovány. Navrhla, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Přítomná předsedkyně SÚJB na doplnění uvedla, že úřad na elektrárně prováděl 100 až 200 kontrol ročně. Kontroly se vztahovaly na celou řadu činností a oblastí. V roce 1999 byly vypracovány hodnotící zprávy čtvrtletně

Zástupce zúčastněné osoby k naplnění znaku utajení uvedl, že ve smlouvách s dodavateli je uvedeno, že informace z těchto vztahů nebudou poskytovány dalším subjektům. V rámci společnosti existuje řada vnitřních předpisů, které upravují nakládání s informacemi, které obsahují obchodní tajemství. Seznamy vad a nedodělků a zprávy o jejich odstraňování jsou provázány s technickými údaji, které právě tvoří předmět obchodního tajemství. Správní orgán nebyl povinen zjišťovat, z jakých důvodů je zúčastněnou osobou informace označena jako předmět obchodního tajemství. Uvedl, že žaloba nebyla podána důvodně.

Městský soud v Praze na základě žaloby v rozsahu žalobních bodů, kterým je vázán (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání

předcházel, a dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně. Při přezkoumání rozhodnutí soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).

Ze správního spisu, který byl soudu předložen, vyplývá, že žalobce podal SÚJB žádost o poskytnutí informací, požadoval poskytnutí následujících informací v písemné formě:

- 1) seznam všech nedostatků a problémů zjištěných SÚJB v rámci jeho kontrol a inspekci, popř. zkoušek provedených na Jaderné elektrárně Temelín (JETE),
- 2) informace o řešení a odstraňování každého jednotlivého nedostatku a problému zjištěného SÚJB v rámci jeho kontrolní a inspekční činnosti týkající se JETE, a to jak ze strany investora ČEZ, a.s. tak ze strany dalších zúčastněných subjektů,
- 3) informace o všech prokázaných porušení právních předpisů, popř. všech podezření z porušení právních předpisů, ke kterým došlo v souvislosti s výstavbou JETE a o kterých se SÚJB v rámci své kontrolní činnosti dozvěděl.

Na tuto žádost o poskytnutí informací reagoval SÚJB jednak dopisem ze dne 10.8.2000 č.j. 11547/3/2000 a jednak rozhodnutím z téhož dne č.j. 11544/3/2000. V uvedeném dopise SÚJB žadateli sdělil, že informace o prokázaných porušeních právních předpisů jsou systematicky publikovány ve výročních zprávách. Zprávy ze léta 1995-1999 jsou k dispozici na webové stránce úřadu, z pravy z předchozích let úřad může žadateli za úhradu opatřit.

Shora uvedeným rozhodnutím pak SÚJB rozhodl, že požadované informace neposkytuje. V odůvodnění rozhodnutí správní orgán uvedl, že ve všech bodech se jedná o skutečnosti, o kterých se úřad dozvěděl při výkonu kontroly, je tedy podle § 12 odst. 2 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb. vázán povinností mlčenlivosti. Společnost ČEZ, a.s., která není povinným subjektem a které se informace týkají, SÚJB povinností mlčenlivosti nezbavila (§ 13 zákona č. 552/1991 Sb.). Odpověď tedy nelze poskytnout a nelze zpřístupnit ani protokoly o kontrolách, které se k nim věcně vztahují. Ve smyslu § 11 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. SÚJB žadateli sdělil, že protokoly existují a byly vypracovány na základě inspekci inspektorů SÚJB. U požadovaného zpřístupnění seznamu všech nedostatků a problémů zjištěných v rámci kontrol a inspekci společnost ČEZ, a.s. uplatnila právo na obchodní tajemství a duševní vlastnictví, s uveřejněním informací nedala souhlas. SÚJB tedy nemůže poskytnout informace podle § 11 odst. 2 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb. Požadované informace obsahově vychází z údajů a podkladů, které ČEZ, a.s. poskytl SÚJB a které obsahují výrobní a technické údaje související s jeho činností. Mají materiální i nemateriální hodnotu a nejsou v příslušných obchodních kruzích běžně dostupné. ČEZ, a.s. má zájem na jejich utajení, což zajišťuje příkazovou dokumentací. V obsahu vyžadovaných informací jsou údaje tvořící i duševní vlastnictví, jakož i obchodní tajemství třetích osob, k jejichž ochraně je ČEZ, a.s. smluvně vázán.

Žalobce proti tomuto rozhodnutí podal rozklad, o kterém bylo v konečné fázi rozhodnuto napadeným rozhodnutím. V odůvodnění tohoto rozhodnutí o zamítnutí rozkladu a potvrzení prvostupňového rozhodnutí předsedkyně SÚJB uvedla, že k obecným tvrzením v žádosti poskytl SÚJB požadované informace týkající se zpřístupnění informací. U informací, které přímo souvisely s kontrolovanou osobou, požádal o stanovisko kontrolované osoby k žádosti o poskytnutí informace. ČEZ, a.s. se vyjádřil tak, aby SÚJB tyto informace neposkytl, neboť obsahují informace obsahující obchodní tajemství ČEZ, a.s. a třetích osob. Současně nezbavil SÚJB povinností mlčenlivosti podle zákona č. 552/1991 Sb. Protože osoba, které se požadované informace týkají, nedala souhlas k jejich poskytnutí, je SÚJB

tímto názorem vázán a ve smyslu § 11 odst. 2 písm. a) a odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. nemohl postupovat jinak. K otázce zbavení mlčenlivosti kontrolních pracovníků podle § 13 zákona o státní kontrole odvolací orgán uvedl, že toto není ve veřejném zájmu.

Ve správním spise je založeno i vyjádření společnosti ČEZ, a.s., na které se napadené rozhodnutí odvolává. V tomto vyjádření společnost ČEZ, a.s. prohlásila, že vyžadované informace obsahují skutečnosti tvořící výrobní a technické údaje a souvisejí s její činností a podstatou, že tyto informace mají materiální i nemateriální hodnotu, že nejsou v příslušných obchodních kruzích běžně dostupné, že společnost má zájem na jejich utajení, že jejich utajení zajišťuje příslušným způsobem a že v obsahu vyžadovaných informací jsou údaje tvořící obchodní tajemství třetích osob, k jejichž ochraně je ČEZ, a.s. smluvně vázán, a dále duševní vlastnictví třetích osob.

V daném případě žalobce namítl, že není relevantní pouhé tvrzení třetí osoby, že požadované informace představují předmět obchodního tajemství. Muselo by být přesně identifikováno. V seznamu problémů a nedostatků je pojmově vyloučena existence obchodního tajemství. Totéž platí o informacích o zjištěných porušeních právních předpisů.

Podle § 9 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., ve znění platném do 31.12.2005 (dále jen zákon č. 106/1999 Sb.) pokud je požadovaná informace označena za obchodní tajemství, povinný subjekt ji neposkytne.

Podle § 11 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb. povinný subjekt informaci neposkytne, pokud: a) byla předána osobou, jíž takovou povinnost zákon neukládá, pokud nesdělila, že s poskytnutím informace souhlasí, b) ji zveřejňuje na základě zvláštního zákona a v předem stanovených pravidelných obdobích až do nejbližšího následujícího období, c) by tím byla porušena ochrana duševního vlastnictví stanovená zvláštním předpisem. Podle odstavce 3 téhož ustanovení zákona č. 106/1999 Sb. při poskytování informací, které získal povinný subjekt od třetí osoby k plnění úkolů na základě zvláštního zákona, podle kterého by se na ně vztahovala povinnost mlčenlivosti anebo jiný postup chránící je před zveřejněním nebo zneužitím, avšak které lze poskytnout podle tohoto zákona, poskytne povinný subjekt jen ty informace, které přímo souvisejí s plněním jeho úkolu.

Ze shora citovaného ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. vyplývá, že žalovaný oprávněně vycházel z vyjádření společnosti ČEZ, a.s., která označila technické údaje za obchodní tajemství své, případně třetích osob. Nebyl povinen v daném řízení opatřovat důkazy k prověření, zda tyto údaje takovou ochranu požívají či nikoliv. Společnost ČEZ, a.s. jednoznačně údaje poskytnuté SÚJB jako údaje obsahující obchodní tajemství charakterizovala. Pro posouzení věci není rozhodné, že tyto informace takto nebyly označovány již při předávání SÚJB, neboť se tak dělo jednak v rámci kontrolní činnosti žalovaného a jednak v rámci řízení o vydávání jednotlivých rozhodnutí v průběhu výstavby a uvádění do provozu jaderné elektrárny, tedy při činnostech úřadu, kdy údaje nejsou sdělovány nezúčastněným osobám. Je pravdou, že tvrzení společnosti ČEZ, a.s., že se jedná o obchodní tajemství, případně že údaje podléhají ochraně duševního vlastnictví, není konkretizováno na jednotlivé technické údaje. V tomto směru je však třeba přihlídnout k tomu, v jakém rozsahu byly informace požadovány. Žalobce se domáhal informací o skutečnostech od roku 1990 a u všech zjištěných nedostatků. Za této situace nelze dle názoru soudu na žalovaném spravedlivě požadovat, aby ověřoval u každého jednotlivého údaje, který mu byl zúčastněnou osobou poskytnut, jeho charakter a aby postupoval podle § 12 zákona č. 106/1999 Sb. Pokud se jedná

o zjištěné porušení právních předpisů, tyto skutečnosti byly součástí zpráv vydávaných a zveřejňovaných žalovaným.

Je třeba přihlídnout i k tomu, že společnost ČEZ, a.s. jako kontrolovaná osoba, která není povinným subjektem, s poskytnutím informací, které žalovaný získal při své činnosti, nesouhlasila. Proto je v napadeném správně uveden odkaz na ustanovení § 11 odst. 2 písm. a) a § 11 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. I když lze přisvědčit námitce žalobce, že povinnost mlčenlivosti stanovená v § 12 zákona č. 552/1991 Sb. je vztažena k jednotlivým osobám, ne k úřadu jako celku, pro posouzení důvodnosti podané žaloby tato okolnost není rozhodná. Využití ustanovení § 19 zákona č. 106/1999 Sb. by přicházelo v úvahu až tehdy, pokud by požadované informace bylo možno poskytnout, což se v daném případě nestalo.

Ze všech shora uvedených důvodů soud žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost za podmínek stanovených v § 102 a násl. s.ř.s. ve lhůtě do dvou týdnů po doručení rozsudku prostřednictvím Městského soudu v Praze. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Stěžovatel musí být zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s.ř.s.).

V Praze dne 20. dubna 2006

Za správnost vyhotovení:
Hlaváčová

JUDr. Karla Cháberová, v.r.
předsedkyně senátu